

МЕТОДИКА МІЖДИСЦИПЛІНАРНОГО ПІДХОДУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ПОЧАТКОВОЇ АРХІТЕКТУРНОЇ ОСВІТИ

МЕЛЬНИК Н.В., ДЕМЕНКО А.Е.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м.Одеса, Україна

В обставинах реструктуризації навчальних планів в сфері архітектурно-художньої освіти актуальним виступає питання вдосконалення методичного забезпечення. Зокрема ефективним напрямком може бути впровадження міждисциплінарного підходу у викладанні таких дисциплін як рисунок та об'ємно-просторова композиція. Авторами протягом років роботи з абітурієнтами та студентами начальних курсів АХІ напрацьовано досвід впровадження мотиваційного підходу, який ґрунтується на академічних засадах рисунку та композиційно-комбінаторних аспектах об'ємно-просторової композиції. Мотиватором активної участі студентів 1 курсу у виконанні робіт має стати особисте здійснення студентом низки творчих завдань від аналізу базової геометричної форми на основі графічного рисунка до утворення архітектурної композиції у вигляді макету. Процес вивчення природи геометричної площинної та об'ємної форми, її структурної основи становить базис для подальшого формування варіативного ряду в умовах певних архітектурно-композиційних завдань. Бажаний результат у вигляді просторового макету надає початкове розуміння взаємозв'язку технології та форми, що вкрай важливо для розуміння на подальших курсах та опанування питань архітектурної тектоніки, яка базується на основі технологічного та художнього мислення архітектора. Конструктивний та лінійний рисунок, притаманний начальним етапам саме архітектурної освіти дозволяє аналізувати геометрію та структурні особливості об'ємної форми, що є визначальним аспектом подальшого опрацювання напрямків трансформації та композиційних змін з метою створення архітектурної форми.

Комплексний підхід до початкової освіти архітекторів має враховувати базові принципи академічних розділів. Основним завданням дисципліни Рисунок є прищепити студентам практичні навички в малюванні, початковому розвитку просторового сприйняття і уяви про форму як таку, розумінні засобів малювання, а також принципів реалістичного відображення. Завдання дисципліни Об'ємно-просторова композиція включає в себе навички виконання графічних ескізів, спрямованих на формування і трансформацію тривимірних форм, виконання тривимірних макетів, що відображають індивідуальний образ утвореної композиції.

Досвід роботи на першому курсі доводить необхідність методичних видань, спрямованих на самостійну роботу та практичну роботу в аудиторіях. Комплексні завдання, які враховують навички студентів з різних предметів допомагають студенту легше засвоїти принципи взаємодії знань та зумовлюють інтерес до навчання. З цього приводу важлива співпраця кафедр Архітектурно-художнього інституту з суміжними кафедрами академії. На прикладі двох вище зазначених дисциплін можна реалізувати методичне забезпечення для аудиторних занять у вигляді комплексних завдань. Низка завдань блокується за логічним розвитком від натуралістичного аналітичного зображення форми до утворення архітектурної форми з урахуванням геометрії та структури форми як основи її об'єктивних якостей. Вкрай важливим є саме варіювання структурною основою заданої форми та розуміння принципу відповідності.

Таким чином блоки комплексних завдань можуть включати такі завдання:

Завдання 1. Рисунок композиції з двох чотирикутних призм з виконанням світлотіньового моделювання з натури.

Завдання 2. Утворення об'ємно-просторової композиції з декількох призматичних форм за уявою з використанням прийомів блокування, зрізів, вирізів.

Завдання 3. Утворення об'ємно-просторової фантазійної композиції з використанням прийому просторового розвинення та ускладнення призматичної форми.

Завдання 4. Виконання макету об'ємно-просторової композиції перетину призматичних об'ємів з використанням прийомів структурного варіювання та деформації.

Важливо щоби блоки завдань формувалися за принципом від простого до складного і студентам було легко уявити принципи роботи з просторовою формою. Також принциповим є поєднання в комплексних завданнях роботи з натури, за уявою, за певними умовами та з використанням широкого спектру засобів та прийомів.

На основі послідовного виконання навчальних завдань студенти мають досягти розуміння міждисциплінарних основ навчання. Навчальні завдання мають розподілятися таким чином, щоби базові знання техніки умовної візуалізації тривимірних тіл, від одиночних об'єктів до групи тіл, формували здатність аналізувати принципи взаємодії форм у просторі. Саме конструктивний малюнок допомагає визначити принципи взаємодії таких прийомів як блокування та взаємний перетин. Групування декількох об'єктів в одній композиції також вимагає розв'язання завдань щодо виявлення домінуючих форм, сумісної відповідності, рівноваги елементів, тощо.